UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Questiones spiritualis [con]uiuij delicias preferentes, super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

Feria sexta in ramis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70506

Visual Library

ri ſequentes queſtiones. ¶ Pri-
mo. vtrū cōueniens fuit xp̄z mo
ri. ¶ Scđo. vtruz alia paſſio xp̄i
ſuffeciſſet q̄ mors pro redēptio
ne humani generis. ¶ Tertio.
vtrum conueniens fuit chriſtuz
cum latronibus crucifigi.

AD primaz
queſtionez ſic
ꝓceditur (iij.
ꝑte.q.l.ar.j.)
Et videtur ꝙ
non fuit cōue
niens chriſtuz
mori. ¶ Primo ſic. id enī qđ eſt
principiū in aliquo genere nō di
ſponit̄ ꝑ id qđ eſt cōtrarium illi
generi. ſicut ignis qui eſt princi
piū caloris nunq̄ poteſt eſſe fri-
gidꝰ. ſꝫ filiꝰ dei eſt ꝑncipiū ⁊ fōs
vite ergo videt̄ ꝙ nō fuerit ꝯue-
niēs xp̄m mori. ¶ Scđo ſic. ma
ior eſt defectꝰ mortis q̄ morbi.
qꝛ ꝑ morbū ꝑuenit̄ ad mortē. ſꝫ
nō fuit ꝯueniēs xp̄z aliquo mor
bo langueſcere. vt Chryſo. dicit
ſuꝑ Mat. ergo etiā nō fuit cōue
niēs ipm̄ mori. ¶ Tertio ſic. xp̄s
dicit Joh. x. Ego veni vt vitā ha
beāt ⁊ abūdātiꝰ habeāt. ſꝫ oppoſi
tū nō ꝑducit ad oppoſitū. ergo vi
det̄ ꝙ nō fuit ꝯueniēs xp̄z mori.
¶ In oppoſitū eſt euāgeliū pn̄s.
Et illud Joh. xj. Expedit vt mo-
riat̄ vnꝰ hō ꝓ ppl̄o. ¶ Rn̄deo di-
cēdū ſub iſta ꝯcluſiōe. cōueniēs
fuit xp̄m mori. ⁊ hoc multiplici
rōne. Primo q̄dē ad ſatiſfacien
dū ꝓ hūano genere qđ erat mor
ti adiudicatū ꝓpter pctm̄. ſm̄ il-
lud Gen̄. ij. Quacunq̄ die come
deritis morte moriemini Eſt au
tē conueniēs ſatiſfaciēdi ꝓ alio
modꝰ cū q̄s ſubijcit ſe pene quaꝫ
aliꝰ meruit. ⁊ ideo xp̄s mori vo-
luit vt moriēdo ꝓ nobis ſatiſfa-
ceret. ſm̄ illud. j. Pet. iij. Xp̄s ſe
mel ꝓ pctis noſtris mortuꝰ eſt.
Scđo ad oſ̄dēdū ꝟitatē nature
aſſumpte. Sic enī euſebiꝰ dicit.
ſi aliter poſt conuerſationē cum
hoīb9 euaneſcēs ſubito euola
ret fugiens mortē ab oīb9 cōpa
ret̄ fantaſmati. Tertio vt a mor
tuis reſurgēdo virtutē ſuā oſ̄de
ret qua mortez ſuꝑauit. ⁊ nobis
ſpez reſurgēdi a mortuis daret
vt apl̄s ait. j. Cor. xv. ¶ Ad rōes
in oppoſitū. ¶ Ad primam rn̄det̄
ꝙ xp̄s eſt fons vite ſm̄ ꝙ deꝰ. nō
aūt ſm̄ ꝙ hō. Mortuꝰ aūt nō eſt
ſm̄ ꝙ deꝰ. ſꝫ ſm̄ ꝙ hō. ⁊ ita nō ꝓ
cedit. ¶ Ad ſcđaz rn̄det̄ negādo
ꝯſeq̄ntiā. Et rō eſt. qꝛ xp̄s non ſu
ſtinuit mortē ex morbo, ꝑueniē-
te ne videret̄ ex neceſſitate mori
ꝓpter infirmitatē nature. ſꝫ ſu-
ſtinuit mortē ab exteriori illatā
cui ſe ſpontaneū obtulit. vt mor
ſeꝰ volūtaria oſ̄deret̄. ¶ Ad ter
tiā rn̄det̄. negādo ꝯſeq̄ntiā. ⁊ ad
ꝓbationē dꝛ ꝙ vnuz oppoſitoꝝ ꝑ
ſe non ducit ad aliud. ſꝫ q̄nq̄ be
ne ꝑ accidēs. ſicut frigidū ꝑ acci
dēs q̄nq̄ calefacit. ⁊ hoc mō xp̄s
ꝑ ſuā mortē nos ꝑduxit ad vitā.
qꝛ de ſua morte mortē nr̄am de
ſtruxit. ſicut qui penaz ꝓ aliquo
ſuſtinet remouet penam eius.

AD ſecundam queſtionem. ſic ꝓceditur (quolibeto.ij.ar.ij) Et videtur ꝙ alia paſſio xp̄i ſuffeciſſet ad redemptionez hūani generis ſine morte ¶ Primo ſic. penam quam quis ꝑ alio ſuſtinet quantitatem accipit ꝙ̄tum ad virtutē ſatiſfaciendi ex cōditiōe patiētis. ſꝫ xp̄s inꝙ̄tū eſt deꝰ ⁊ homo hꝫ infinitā dignitatē ergo quelibet paſſio ſine pena quā ſuſtinuit. ſicut fames. fatigatio. ⁊ huiuſmodi ſufficiens fuit ad ſatiſfaciendū pro humano genere etiā ſine morte. ¶ Secundo ſic. dicit Bern̄. ꝙ vna gutta ſanguinis xp̄i fuiſſet ſufficiēs ꝓciū nr̄e redēptiōis. ſꝫ aliq̄d de ſanguine xp̄i effuſum eſt in xp̄i circūciſiōe. ergo nō oportebat ꝙ vlteriꝰ pateret̄. ¶ Tertio ſic. tāta poteſt eſſe ꝯtritio in nobis penitētibꝰ ꝙ totū pcc̄m dimittit̄. ⁊ ꝙ̄tū ad penam ⁊ ꝙ̄tū ad culpā. ſꝫ in xp̄o ab inſtāti ſue ꝯceptionis fuit ꝑfectiſſima caritas q̄ contritioni tribuit vim expurgādi peccatū. ergo xp̄s ab inſtāti ſue cōceptiōis ſufficiēter ſatiſfecit ꝓ oībꝰ pctīs noſtris. ⁊ ita nō oportuit ꝙ ꝑ paſſionē mortis ſatiſfaceret. ¶ In oppoſitū eſt euāgeliū p̄ſs. in quo legit̄ mortē ꝓ humano genere ſubiiſſe. ¶ Scd̄o ſic. dicit ap̄ls ad Gal̄.ij. Si ex lege eſt iuſticia. ergo xp̄s mortuꝰ eſt gratis. i. inutiliter et ſine cauſa. ſed ſi alia paſſio ſufficeret ſine morte. xp̄s gratis mortuꝰ eſſet. ſꝫ hoc dicere eſt incōueniēs. ergo alia paſſio xp̄i ſine morte ad redēptionez humani generis nō ſuffeciſſet. ¶ Rn̄deo dicēdū ſub iſta ꝯcluſione. ꝙ alia paſſio xp̄i ſine morte lꝫ ſuffeciſſet ad redeptionē humani generis ꝯſiderata ꝯditione ꝑſone patientis propter infinitam dignitatez ꝑſone non tn̄ ꝯſiderato genere pene ad quam humanū genꝰ ꝓpter pctm̄ obligatū erat. Iſta ꝯcluſio ꝓ̇ma pꝫ ex illo ad Heb. x. Xp̄s vna oblatione conſūmauit in eternum ſāctificatos. ⁊ ideo nō eſt locus ſecūde oblationis. ſꝫ manifeſtū eſt ꝙ xp̄s ante mortē multas paſſiones ſuſtinuit eſuriēs labora... conſputus ⁊ flagellatus. ſi ergo iſte paſſiones ſuffeciſſent. nō obtuliſſet ſeipſum ad mortē. Obtulit aūt ſeipſum hoſtiā deo patri pro pctīs noſtris. vt dr̄ ad Ephe. v. ⁊ hoc ꝑ mortē. ergo paſſio xp̄i abſq3 morte nō ſuffeciſſet. Scd̄o ſic. homo erat debitor mortis. ergo xp̄s debuit pro alijs ſatiſfacere recōpenſando. oportuit ergo ipſe mortem quam non debebat exolueret. Vn̄ gregoriꝰ. iij. moraliū ꝙ niſi xp̄s mortem indebitam ſuſcepiſſet neq̄ nos a morte debita liberaret. ¶ Propter ... niori noticia veritatis huiuſmodi concluſiōis eſt notandū iuxta ſanctum thomam (iij. ſen. di. ...

q.j.ar.iij.q.j. Qꝫ chriſti ſatiſfa/
ctio pro tota humana natura du
as conditiones concernere de/
buit.ſ.vt eſſet vniuerſalis reſpe
ctu omnium ſatiſfactionuꝫ quo
dammodo. Scđo vt eſſet exem/
plaris reſpectu omnium parti/
cularium ſatiſfactionum. Uni/
uerſalis autem erat.non per pre
dicationem de multis quaſi per
multas ſatiſfactiones particu/
lares multiplicata. ſed habens
virtutem reſpectu omniuꝫ. Uñ
non oportuit ꝙ ipſe omnes pe/
nas que ex peccato cõſequi poſ/
ſunt aſſumeret in ſeipſo. ſꝫ illaꝫ
ad quam omnes ordinantur ⁊ q̄
cõtinet in ſe omnes penas q̄uis
non actu. Finis aũt omnium ter
ribiliũ eſt mors. vt dicit phs.iij.
ethi. ⁊ ideo per paſſionem mor/
tis debuit ſatiſfacere. Inq̄tũ vͦo
fuit exẽplaris reſpectu nr̃aꝝ ſa/
tiſfactionum debuit habere ma
gnitudinẽ excedẽtẽ oẽs alias ſa
tiſfactiões.qꝛ exẽplar dꝫ eſſe p̄/
ſtanti⁹ exẽplato.⁊ ideo ſm̃ maxi
mã penaꝝ debuit ſatiſfacere ſcꝫ
ꝑ mortẽ. ¶ Ad rões i oppoſitũ.
¶ Ad p̄mã rñdeť. negãdo ꝯſeq̄n
tiam. Et rõ eſt.qꝛ lꝫ pene alie q̄s
xp̄s ſuſtinuit eſſẽt ſufficiẽtes ad
ſatiſfactionẽ ꝓ humana natura
ꝯſiderata ꝯditiõe patiẽtis.nõ tñ
ꝯſiderato genere pene ad quã ge
n⁹ humanũ erat obligatũ ꝓpter
pctm̃ quod tñ eſſe debebat vt ſcꝫ
nos d̄ morte ꝑ mortẽ redimeret.
¶ Ad ſcđam rñdeť eodem mõ.ꝙ
q̄uis gutta ſanguis quã i circũ/
ciſione fudit eſſet ſufficiẽs ad ſa
tiſfactionẽ ꝯſiderata cõditione
perſone.nõ tñ vt dictũ eſt. ¶ Ad
tertiã reſpõdetur negãdo ꝯñam
et ratio eſt.qꝛ ꝯtritio non tantũ
habet vim ex caritate.ſed etiaꝫ
ex dolore.⁊ ideo ratione carita
tis delet culpã.ratione aũt dolo
ris cõputať in ſatiſfactione pe/
ne.alie aũt pene xp̄i nõ ſufficiũt
qꝛ i eis nõ cõtineť oẽs alie pene
ſicut in paſſione mortꝭ ꝯtineť.

D tertiaꝫ
queſtionẽ. ſic
ꝓcediť.(iij.
par.q.xlvj.ar
ti.xj.) Et vide
tur ꝙ nõ fuit
ꝯueniẽs xp̄m
cum latronib⁹ crucifigi. ¶ Pri/
mo ſic.dicitur.ij.ad Cor.vj.que
participatio iuſticie cũ iniquita
te.ſed xp̄s factus eſt nobis iuſti
cia. Iniq̄tas aũt pertinet ad la/
trones.nõ ergo fuit cõueniens
vt xp̄s ſimul cũ latronibus cru/
cifigereť. ¶ Scđo ſic. ſuꝑ illud
matth.xxvj. Si oportuerit me
mori tecum non te negabo.dicit
origeñ. Mori cum ieſu pro om̃i
bus moriente hoim̃ nõ erat.er/
go minus fuit ꝯueniẽs vt ſimul
cum latronibus moreretť. ¶ In
oppoſitũ eſt euangeliũ preſens.
¶ Rñdeo dicendũ ꝙ xp̄s crucifi
xus eſt inter latrones.alia q̄dẽ
ratione q̄tum ad intentionẽ iu/
deorũ.alia vͦo q̄tum ad dei ordi
nationẽ. Quãtũ vͦo ad intẽtionẽ

iudeorũ duos latrones vtrimqꝫ crucifixerũt.ſicut dicit chryſ. vt eorũ ſuſpitiõis fieret pticeps ſꝫ non ita euenit.nam crux vbiqꝫ honoratur.Quantũ ỽo ad dei or dinationem xp̃s cuꝫ latronibus crucifixus eſt. q2 vt Hieronim⁹ dicit ſup mattheũ . Sicut male dictũ crucis factus eſt xp̃s.ſic ꝓ omniũ ſalute inter noxios qua ſi noxius crucifigiṫ. Scḋo vt di cit Leo papa in ſermone de paſ ſione.duo latrones vnus ad dex teram alius ad ſiniſtram cruci figunṫ.vt in ipſa patibuli ſpecie demõſtraretur illa q̃ in iudicio ipſo omniũ hominũ faciẽda eſt diſtinctio.Et aug.dicit ſup ioh. Ipſa crux ſi attendes tribunal fuit.in medio enim iudice cõſti tuto vn⁹ qui credidit liberatus. alter q̃ inſultauit damnatus᾽ eſt iam ſignificaṫ q̇d factur⁹ eſt de viuis ⁊ mortuis. alios poſitur⁹ ad dexteram.alios vero ad ſini ſtram. ¶ Ad rationes in oppoſi tũ. ¶ Ad primã rñdetur.ꝙ ratio non ꝓcedit. Et ratio eſt.q2 ſicut xp̃s debitũ mortis nõ habuit ſꝫ mortem voluntarie ſubijt vt ſua virtute vinceret mortẽ.ita etiaꝫ nõ habuit meritũ vt cum latroni bus poneréṫ. ſꝫ voluit cum ini quis deputari vt ſua virtute ini q̇tates deſtrueret. Vñ Chryſo. dicit ſup Mat.ꝙ latronẽ in cru ce cõuertere ⁊ in paradiſũ indu cere nõ min⁹ fuit ꝙ cõtũdere pe tras. ¶ Ad ſcḋaꝫ rñdeṫ.negãdo ꝯſeq̃ntiã.Et rõ eſt.q2 nõ ꝯuenie

bat ꝙ cũ xp̃o aliquis pateret ex eadem cauſa . Vñ Origenes ibidem ſubdit . Omnes fuerũ in peccatis ⁊ omnes opus hab bant vt pro eis alius moreret non ipſi pro alijs.

Abbato ſ cto legiṫ eu gelium. ſpere aũt ſa bati ⁊c.ma xxviij. Cir q̇ꝺ poſſunt ſputari ſequẽtes q̇ſtiões. ¶ P mo . vtrum cõueniens fuit xp̃ ſepeliri. ¶ Scḋo.vtrum con niens fuit vt xp̃s ad infernũ ſcenderet. ¶ Tertio.vtrum totus fuit in inferno.

D prima questionẽ ꝓceditur. videtur ꝙ fuit ꝯuenie xp̃m ſepel ¶ Prio ſic. hil circa fieri debu non eſſet ſaluti ferum nobis in nullo videtur ad ſaluteꝫ pertinere ꝙ xp̃s fuit ſepult go non fuit ꝯueniens xp̃m ſe liri. ¶ Scḋo ſic. Sicut ꝯuen fuit vt moreretur morte igno nioſa.ita videtur ꝙ debuit ſe liri ſepultura abiecta ⁊ vili. hoc nõ eſt factuꝫ.ergo ⁊c. ¶ T tio ſic . ſi dicatur ꝙ xp̃s ſepe voluit vt daret hominib⁹ ſpe

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN